

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ODBRANE – OBRANE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

**POLITIKA FOTOGRAFSKOG OBAVJEŠTAJNOG RADA
U FUNKCIJI VRŠENJA VOJNOOBAVJEŠTAJNIH POSLOVA
(IMINT/GEOINT)**

Sarajevo, juni 2022. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I

OPĆE ODREDBE

1. Svrha	3
2. Cilj	3
3. Primjenjivost	3
4. Rodna ravnopravnost	3
5. Reference	3
6. Definicije pojmova	4

POGLAVLJE II

MISIJA, PRINCIPI I CILJEVI IMINT/GEOINT -a

1. Misija	4
2. Principi	5
3. Ciljevi	5

POGLAVLJE III

ELEMENTI I FUNKCIJE IMINT/GEOINT -a

1. Elementi IMINT/GEOINT -a	6
2. Funkcije IMINT/GEOINT -a	7

POGLAVLJE IV

ORGANIZACIJA IMINT/GEOINT -a

1. Način organiziranja IMINT/GEOINT-a	7
---------------------------------------	---

POGLAVLJE V

NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

1. Nadležnosti ministra odbrane	8
2. Odgovornosti Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove MOBiH	8
3. Odgovornosti Zajedničkog štaba OS BiH	8
4. Odgovornosti Operativne komande OS BiH	8
5. Odgovornosti Vojnoobavještajnog bataljona OS BiH	9

POGLAVLJE VI

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Donošenje dokumenata	9
2. Ažuriranje Politike	9
3. Stupanje na snagu	9

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02, 102/09 i 72/17), te člana 13. stav (1) tačke o) i z) i člana 15. tačka h) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 88/05), d o n o s i m

**POLITIKU FOTOGRAFSKOG OBAVJEŠTAJNOG RADA
U FUNKCIJI VRŠENJA VOJNOOBAVJEŠTAJNIH POSLOVA
(IMINT/GEOINT)**

POGLAVLJE I – OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha donošenja Politike fotografskog obavještajnog rada - IMINT/GEOINT (u daljnjem tekstu: Politika) je sistemsko uređenje normativnog, formacijsko-organizacijskog, materijalno-tehničkog i razvojnog domena IMINT/GEOINT-a, što će osigurati adekvatan okvir za primjenu ove vojnoobavještajne discipline u Vojnoobavještajnom rodu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: VOR i OS BiH).

2. Cilj

Cilj Politike je uspostavljanje jasnog normativno-pravnog okvira za primjenu, razvoj i unaprjeđenje vojnoobavještajne discipline IMINT/GEOINT, u domenu pružanja vojnoobavještajne podrške za provođenje misije i zadataka MO i OS BiH u zemlji i inozemstvu, te dostizanje potrebnih sposobnosti za integriranje ove vojnoobavještajne discipline u arhitekturu PC L 3003 ISTAR.

3. Primjenjivost

Politika se primjenjuje u MO kroz funkciju stručnog nadzora, primjene i saradnje sa nadležnim državnim agencijama/organima i OS BiH.

4. Rodna ravnopravnost

Izrazi koji su u ovoj politici dati u jednom gramatičkom obliku, bez diskriminacije, odnose se i na muškarce i žene. U označavanju funkcija, zvanja i titula upotrebljava se rodno osjetljivi jezik.

5. Reference

Referentni normativni i drugi akti kojima se regulira oblast vojnoobavještajne discipline IMINT/GEOINT su:

- a) Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 88/05);
- b) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02, 102/09 i 72/17);

- c) Zakon o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih uposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inozemstvu („Službeni glasnik BiH“, broj: 14/05);
- d) Zakon o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05);
- e) Odbrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine;
- f) Smjernice za odbrambeno planiranje, broj: 06-03-8-9-1/20 od 21. februara 2020. godine;
- g) Plan razvoja i modernizacije OS BiH, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine;
- h) Vojnoobavještajna doktrina OS BiH, 2007. godina,
- i) Pravilnik o radu VOR-a, broj: 08-04-2-84-8/14, od 05.12.2014. godine,
- j) NGA „GEOINT Basic Doctrine 1.0“, septembar 2006. godine.

6. Definicije pojmova

U smislu ove politike, termini korišteni u istoj imaju sljedeće značenje:

- a) **Fotografski obavještajni rad ili IMINT (Imagery Intelligence)** je obavještajna disciplina koja se bavi prikupljanjem i eksploatacijom fotografskih podataka nastalih vizuelnim fotografiranjem, te infracrvenim, laserskim, multispektralnim senzorima i radarima, koji proizvode slike objekata optičkim, elektronskim, odnosno digitalnim putem, kao i putem uređaja za elektronski prikaz i drugih medija.
- b) **Geoprostorni obavještajni rad ili GEOINT (Geospatial Intelligence)** predstavlja eksploataciju i analizu fotografskih podataka i geoprostornih informacija u cilju opisivanja, procjene i vizuelnog prikaza fizičkih karakteristika određenog geografskog područja i referentnih geografskih aktivnosti na tom području, koristeći se bazom podataka VOR-a OS BiH.
- c) **ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Aquisition and Reconnaissance)**, tj. obavještajni rad, osmatranje, određivanje ciljeva i izviđanje, je sposobnost sveobuhvatnog koncepta obavještajne podrške zasnovane na modularnom principu integriranja, usklađivanja, planiranja i djelovanja postojećih obavještajnih disciplina i senzora. Ova se sposobnost u VOR-u OS BiH razvija po PC L 3003 ISTAR.

POGLAVLJE II - MISIJA, PRINCIPI I CILJEVI IMINT/GEOINT-a

1. Misija

Misija IMINT/GEOINT-a je pružanje vojnoobavještajne podrške OS BiH za izvršavanje postavljenih misija i zadataka na taktičkom, operativnom i stratezijskom nivou, kao i razvijanje sposobnosti modularnog prilagođavanja elemenata IMINT/GEOINT-a zahtjevima OPM unutar sveobuhvatne ISTAR arhitekture. Ovo podrazumijeva adekvatno uređenje i pozicioniranje IMINT/GEOINT-a kao vojnoobavještajne discipline, usvajanje doktrinarnih modela koji podržavaju postavljene ciljeve, opremanje i modernizaciju, unaprjeđivanje prikupljačkih i analitičkih sposobnosti obrade fotografskih podataka, te sposobnost razvoja i obuke IMINT/GEOINT-a u OS BiH.

2. Principi

Razvijanje i održavanje sposobnosti IMINT/GEOINT-a je jedan od bitnih elemenata sveukupne vojnoobavještajne podrške misijama i zadacima MO i OS BiH, te je, stoga, neophodno primjenjivati sljedeće principe:

- a) **zakonitost:** dosljedno poštovanje i primjena pozitivnih zakonskih, te doktrinarnih i provedbenih propisa, odnosno instrukcija i naređenja pretpostavljenih nivoa,
- b) **konzistentnost, komplementarnost i koordiniranost:** inputi svih nivoa koji su nadležni za provođenje ove politike komandnom/rukovodnom ili strukovno-funkcionalnom linijom moraju biti koordinirani, usklađeni i fokusirani na dostizanje istih ciljeva/rezultata,
- c) **efikasnost i ekonomičnost:** postizati postavljene ciljeve uz najmanji utrošak sredstava, principom maksimalne iskorištenosti dostupnih resursa,
- d) **pouzdanost i stručnost:** obavještajni podaci koji se prikupljaju i obrađuju, te se kao obavještajni produkti dostavljaju krajnjem korisniku, moraju generirati stručni i funkcionalni kredibilitet, uz neophodan nivo analitičke ekspertize,
- e) **interoperabilnost:** sposobnost elemenata IMINT/GEOINT-a za uspješno djelovanje u NATO/PfP OPM i vježbama,
- f) **modularnost:** sposobnost elemenata ili dijelova elemenata IMINT/GEOINT-a za djelovanje unutar različitih organizacijsko-formacijskih struktura misijski dizajniranih jedinica.

3. Ciljevi

Ciljevi koje MO i OS BiH žele postići razvojem IMINT/GEOINT-a su:

- a) unaprjeđenje sveukupnih vojnoobavještajnih sposobnosti za pružanje vojnoobavještajne podrške donosiocima odluka,
- b) kontinuirano osposobljavanje elemenata ove vojnoobavještajne discipline za prikupljanje fotografskih podataka, formiranje i stalnu nadogradnju baze podataka, analizu prikupljenih podataka, izradu produkata, te njihovu distribuciju,
- c) dostizanje kodova sposobnosti zahtijevanih kroz PC L 3003 ISTAR, u cilju postizanja interoperabilnosti za integraciju elemenata IMINT/GEOINT-a u vojnoobavještajne strukture prilikom angažiranja u OPM ili drugim oblicima saradnje unutar PfP ili NATO.

POGLAVLJE III - ELEMENTI I FUNKCIJE IMINT/GEOINT-a

1. Elementi IMINT/GEOINT-a

Osnovni elementi IMINT/GEOINT-a su:

- a) **Fotografski podaci:** Podaci dobijeni prikupljačkim IMINT/GEOINT sredstvima, te podaci ove vrste prikupljeni angažiranjem drugih vojnoobavještajnih disciplina, saradnjom sa drugim državnim institucijama/agencijama, kao i iz otvorenih izvora, uz neophodno poznavanje precizne pozicije objekata od interesiranja u osmatranom području.
- b) **IMINT/GEOINT sredstva:** Podrazumijevaju prikupljačka sredstva, sredstva za obradu, analizu i pohranjivanje podataka, te sredstva za distribuciju produkata prema krajnjim korisnicima.
- c) **IMINT/GEOINT proces obuhvata:**
 - 1) **Planiranje** – Određivanje potreba za IMINT/GEOINT produktima na osnovu prioriternih obavještajnih zahtjeva i početne obavještajne pripreme bojišta;
 - 2) **Priprema** – Osiguravanje potrebnih sredstava i resursa, komunikacijskih kanala i procedura za izvještavanje i distribuciju podataka, te uvježbavanje sa ostalim obavještajnim elementima u cilju postizanja interoperabilnosti;
 - 3) **Prikupljanje** – Vršiti se upotrebom raspoloživih sredstava i izvora na osnovu obavještajnih zahtjeva;
 - 4) **Obrada** – Podrazumijeva pretvaranje fotografskih podataka u oblik koji je podesan za vršenje analize i izradu obavještajnih produkata;
 - 5) **Analiza** – Vršiti je analitičari IMINT/GEOINT specijalisti, uz upotrebu naprednih GIS softvera koji omogućavaju poluautomatsku analizu fotografskih podataka;
 - 6) **Proizvodnja** – Podrazumijeva izradu produkata koji zadovoljavaju obavještajne zahtjeve u traženom formatu;
 - 7) **Distribucija** – Prosljeđivanje gotovih produkata prema krajnjim korisnicima putem odobrenih komunikacijskih kanala, u štampanoj ili elektronskoj verziji;
 - 8) **Procjena** – Vršiti je podnosilac zahtjeva u cilju ocjene kvaliteta produkta u odnosu na traženo (Prioritetni obavještajni zahtjev), te o tome upućuje povratnu informaciju prema IMINT/GEOINT elementu.
- d) **IMINT/GEOINT produkti:** Standardni produkti izvedeni iz fotografskih i geoprostornih podataka (mape i fotografije) i specijalizirani produkti koji uključuju podatke dobijene upotrebom naprednih senzora koji koriste do četiri dimenzije.

2. Funkcije IMINT/GEOINT-a

Osnovne funkcije IMINT/GEOINT-a u VOR-u OS BiH su:

- a) **Prikupljanje i pohranjivanje fotografskih i geoprostornih podataka** u cilju obavještajne podrške realizaciji misije i zadataka OS BiH, kojom se osiguravaju pravovremene i pouzdane informacije o operativnom okruženju donosiocima odluke.
- b) **Obrada i analiza podataka, te distribucija produkata** ima za cilj da se na osnovu prikupljenih podataka, pomoću analize i upotrebom GIS softvera, generiraju obavještajne informacije koje se prosljeđuju krajnjim korisnicima.
- c) **Obuka pripadnika IMINT/GEOINT-a** se planira i provodi u cilju dostizanja sposobnosti IMINT/GEOINT-a neophodnih za provedbu svih misijskih zadataka, te dostizanja potrebnog nivoa interoperabilnosti koji će omogućiti integriranje, usklađivanje i sinhronizirano djelovanje sa ostalim vojnoobavještajnim disciplinama unutar ISTAR arhitekture, odnosno u domenu zajedničkog djelovanja s partnerskim vojnoobavještajnim elementima. Interakcijom svih nivoa, razvijati vlastite kapacitete vojnoobavještajne edukacije i obuke.
- d) **Vježbovni domen** u smislu planiranja i angažiranja elemenata IMINT/GEOINT-a u domaćim i međunarodnim vojnim vježbama, kojima će se razvijati sposobnosti IMINT/GEOINT-a po principima modularnosti i interoperabilnosti kao nužnih pretpostavki za integriranje elemenata IMINT/GEOINT-a u ISTAR koncept sveobuhvatne obavještajne podrške.
- e) **Razvojni domen i modernizacija** u cilju sagledavanja, te predlaganja i akvizicije pravovremenih strukturalnih, organizacijskih, tehničko-materijalnih, normativnih i doktrinarnih pretpostavki, kojima bi se osigurao razvoj sposobnosti IMINT/GEOINT-a.

POGLAVLJE IV- ORGANIZACIJA IMINT/GEOINT-a

Način organizacije IMINT/GEOINT-a

Organizacija IMINT/GEOINT u OS BiH zasniva se na sljedećem:

- a) Elementi IMINT/GEOINT-a se nalaze u sastavu Vojnoobavještajnog bataljona, sa osnovnom funkcijom pružanja IMINT/GEOINT podrške komandama i jedinicama OS BiH tokom izvršavanja vojnih misija i Zakonom definiranih zadataka.
- b) Struktura i organizacija IMINT/GEOINT-a, svojim personalnim, materijalnim te kapacitetima opremljenosti tehničkim sredstvima, mora biti prilagođena za provedbu svih obavještajnih zahtjeva koji proističu iz vojnih misija i zadataka OS BiH, te zahtjeva iz OPM.
- c) Strukovno-funkcionalna linija subordinacije primjene i materijalizacije ove politike adekvatna je vertikalnoj liniji rukovođenja/komandovanja: Sektor za obavještajne poslove i sigurnost – Uprava za obavještajne poslove i sigurnost ZŠ OS BiH – Odjeljenje za obavještajne poslove i sigurnost OK OS BiH – Komandant/S-2 Vojnoobavještajnog

bataljona OS BiH. Zajedničkom interakcijom i sinergijom ovih nivoa uspostaviti će se adekvatan okvir za zakonitu provedbu ove politike i ispunjavanje njenih ciljeva na matrici definiranih načela.

POGLAVLJE V – NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

1. Nadležnosti ministra odbrane

Ministar odbrane nadležan je za donošenje Politike i uspostavu sposobnosti IMINT/GEOINT-a u MO i OS BiH.

2. Odgovornosti Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove

Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH odgovoran je za sljedeće:

- a) implementaciju Politike u MO i OS BiH,
- b) vršenje stručnog nadzora nad upotrebom i radom elemenata IMINT/GEOINT-a u OS BiH,
- c) saradnju i koordinaciju, u slučaju potrebe, sa odgovarajućim agencijama/tijelima u vezi područja djelovanja IMINT/GEOINT-a,
- d) savjetovanje ministra odbrane i predlaganje mjera za unaprjeđenje ove oblasti, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

3. Odgovornosti Zajedničkog štaba OS BiH

Zajednički štab OS BiH odgovoran je za sljedeće:

- a) nosilac je izrade svih provedbenih i doktrinarnih akata u skladu s ovom politikom kojom se uređuje oblast IMINT/GEOINT -a u OS BiH,
- b) vršenje stručnog nadzora nad upotrebom i radom elemenata IMINT/GEOINT-a u OS BiH,
- c) postavljanje ciljeva razvoja sposobnosti IMINT/GEOINT-a u OS BiH, te dizajniranje koncepta obuke i školovanja pripadnika IMINT/GEOINT-a,
- d) planiranje sredstava za nabavku opreme i modernizaciju elemenata IMINT/GEOINT-a kroz Program Vojna odbrana.

4. Odgovornosti Operativne komande OS BiH

Operativna komanda OS BiH odgovorna je za sljedeće:

- a) nosilac je izrade planskih dokumenata i programa obuke IMINT/GEOINT-a u OS BiH,
- b) komandovanje i kontrolu, te stručni nadzor nad upotrebom i radom elemenata IMINT/GEOINT-a u OS BiH,

- c) planiranje i inkorporiranje participacije IMINT/GEOINT-a u događajima vježbi/obuke,
- d) sagledavanje i predlaganje ZŠ OS BiH prioritetne nabavke opreme i modernizacije u oblasti IMINT/GEOINT-a.

5. Odgovornosti Vojnoobavještajnog bataljona OS BiH

Vojnoobavještajni bataljon OS BiH odgovoran je za sljedeće:

- a) ostvarivanje svih sadržaja IMINT/GEOINT-a u OS BiH i njihovu realizaciju u skladu sa ovom politikom, te ostalim provedbenim i doktrinarnim propisima viših nivoa,
- b) nosilac je izrade procedura za rad i planova IMINT/GEOINT obuke, te realizacije procesa obuke,
- c) sagledavanje potreba i predlaganje pretpostavljenim nivoima nabavke opreme i modernizacije u oblasti IMINT/GEOINT-a.

POGLAVLJE VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Donošenje dokumenata

Oblast IMINT/GEOINT-a se regulira donošenjem odgovarajućih propisa, procedura, akata i dokumenata na nivou MO BiH i Zajedničkog štaba OS BiH, u skladu sa ovom politikom.

2. Ažuriranje Politike

Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i Uprava za obavještajne poslove i sigurnost ZŠ OS BiH najmanje jednom godišnje vrše pregled ove politike i, po potrebi, predlažu njeno ažuriranje.

3. Stupanje na snagu

Politika stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 08-03-8-1572-2/22
Sarajevo, 20.06.2022. godine

MINISTAR
Dr. Sifet Podžić